

מידע והדרכה

לבאים בשערי
ציוון של
רבי נחמן באומן

- מידע והדרכה מפורטים ביותר.
- כל מה שאתה צריך לדעת בנושא ההשתתחות ושאר המנהגים על ציון רבי נחמן מברסלב ז"ע".א.
- עכשו בהשג יד, ובשפה השווה לכל רפsh.

הכנה מתחילה כבר בדרכך...

בעורב ראש השנה האחרון לחיו התבטא רביינו הקדוש ואמר: "אחליל" [אני מachable לעצמי] **שאזהה** לראות אוור בהירות הדורך שאתם נועסים עליו אליו", הנסיעה עצמה לקבר הצדיק גם היא כברת דרך של קדושה, עלינו רק להתנהג בה כראוי, מה נפלא הוא כאשר היא הופכת לזמן של הכנה נפשית לקראת בוננו אל המקום הקדוש.

"**כשבאים לרביינו ז"ל צריך להביא מה שיותר**" כך התבטא רבי זלמן רבה של מעדוועדייוקע, מתלמידיו המובהקים של רבי נתן מברסלוב. הוא הסביר זאת על פי מה שהורה רביינו הקדוש לאנשיו "hbiao li'abinim v'sid v'ani bowne maza benninim nفلאים", כאשר האדם משתמש ומוסיף במצבות ובמעשים טובים הוא פותח שער לכך שהצדיק יוכל לפעול עבورو אצל השם יתברך יותר ויוטר.

תלמידי רביינו הקדוש אכן נהגו להתכונן לקראת בונם אל הציון הקדוש בתוספת לימוד ותפילה וקיים מצוות יותר מתמיד. הדברים נכוונים בכל שנה כולה אך ביוטר לפני ראש השנה, אז זוקקים אנו יותר ויוטר לאוותם 'בנינים נפלאים' להכרעת הדין לטובה, ועוד אכן גם הצדיק פועל יותר מאשר בכל ימות השנה.

טבילה במקווה:

לפנינו גישתנו לציון הקדוש - בפרט בבואנו מן הדורך - מהרואי והנכון לטבול במקווה. כך נהגו התלמידים והחסידים בכל הדורות.

כששוחח פעם רבי אברהם בר"ג (בנו ותלמידו של רבי נחמן מטולטשין שהיה גדול תלמידיו של רבי נתן) עם בני הנוערים מגודל זהירות בקדושת ציון רבינו הקדוש, סיפר בין השאר: "לנו היה רבי - בהתקומו על רבי מאיר ליב בלעכער, שהוא רבו בתורת הנגלה - שנהג להכין את עצמו בתורה ובתפילה במשך שלושה ימים לפני שהוא הולך להשתטה על ציון רבינו". והפטיר ואמר בצלע: "וכיום הולכים לציון ללא טבילה מקווה". בכך ביטא את כאבו על אלבדן התחשוה בגשתנו למקום כה קדוש.

עוצר רגע וחשוב! "לאן אני נכנס?"

עם היכנסנו לשערי ציון מקום קבורתו של רביינו הקדוש, علينا להתבונן ולהפנים לבננו את גודלה ורוממות מקום נורא הווד זה; מקום של השראת השכינה, מקום אשר נשמטה של הצדיק נמצא שם.

וכפי שאמר רביינו הקדוש לבתו "מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר - כמו שאני עתה בחדר זה ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסגור הדלת אחרי, אם את תבוא אל הדלת ות策עקי "אבי אבי" לא אשמע דבריך?"

עלינו אם כן להתבונן ולשים לב בהיכנסנו אל הקודש פנימה: מול מי אנו עומדים!!! יש לעורר את רגשות הלב ולצער במחשבתנו את הרטט בו היינו עומדים לפני רביינו הקדוש אילו עדין היה חי, וכך לגשת גם עתה.

הופעה מכובדת וראואה:

מאותה סיבה כדי להגיע אל הציון בלבוש מכובד ההולם את קדושת המקום, לא פחות מכפי שהוא נהוג בהכנסו לצדיק מפורסם, (לדוגמה: לא בלבוש של טילים וכדומה). **תלמידי רביינו הקדוש** הקפידו על כך ביותר, וכך שנייתן למדות גם מן הספר דלהן:

רבי יצחק בןו של רבי נתן היה לבוש פעם אחת בגד שהיה בו קרע כלשהו, והוא התכוון לעלות כך לציון הקדוש ולתקן את הבגד בחזרתו הביתה, אך אביו הקדוש שהבחן בכך מנע בעדו ואמר לו: **ראשית לך ותפור את הבגד וрок אחר לך עלה להשתטח על ציון רביינו הקדוש.**

פרוטה לצדקה:

בהגיינו לציון הקדוש נפריש תחילת פרוטה לצדקה למען נשמת רבינו הקדוש.

בעת נתינת הצדקה אומרים כה:

**תְּרִיבֵנִי נֹתֶן פָּרוֹזֶתֶה זו לְצַדָּקָה לְטוֹבָת
נְשָׂמַת רַبְנֵנוּ הַקָּדוֹשׁ, צַדִּיק יִסּוּד עַזְלָם,
נְחַל נְכֻעַ מִקּוֹר חַכְמָה, רַבְנֵנוּ נְחַמֵּן
בָּן פִּיגָּא, זָכוֹתָיו יִגְּנוּ עֲלֵינוּ אָמֵן.**

צדקה זו היא חלק יסודי בתיקון הנפש אותו פועלים על קברו הקדוש כפי שציוה רבינו ז"ל.

"תיקון הכללי"

לאחר מכון נתחיל באמירת ה"תיקון הכללי", אלו הם עשרה מזמוריו תהילים שרבינו הקדוש הבטיח למי שיאמרם אצל קברו ויתן פרוטה לצדקה ש"אפילו אם גדלו ועצמו עונונתיו וחטאיו מאד חס ושלום, אזי מתאמץ ואשתדל לאורך ולרווחה להושיעו ולהקנו".

רבינו הקדוש הוסיף: "ואם יאמרם בכוונה כראוי בודאי מה טוב, אך גם האמירה עצמה מסוגל מאד", ומושום כך ראוי להשתדל לומר את העשרה מזמורים בכוונה ובהתעוררות כל שניית, ולפחות להגות את המילים במתינות ולנסות להבין את משמעותם.

"**ואני חזק מאד בכל הדברים שלי** - אמר רבינו הקדוש - אך בזה אני חזק ביותר, שallow העשרה מזמורים מועילים מאד מאד".

התchingה שאחרי התיקון הכללי:

אחר ה"תיקון הכללי" נדפסת תפילה ארוכה רוوية געגועי נפש עזים, את התפילה המיוחדת חיבר רבינו נתן כדי לאמרה אחר תיקון הכללי, על אף שאין היא חלק מעקב בתיקון, היא מוסיפה 'כיבוס' ומירוק.

זו היא תפילה עמוסה בדברי ידוי וחורתה ריצוי ופיוס על העבר, מלאה בבקשות ותחנונים על העתיד שלא נשוב עוד לאיוולתנו, ושאכן נזכה להתקדש כראוי, כל אלו מהווים נדבכים חשובים במציאות התשובה.

"שלא ישוב לא יחולתו חס ושלום"

רבינו הקדוש אכן הבטיח את הבטחתו המפורסמת לתקן את העבר למי שיאמר שם את התיקון הכללי ויתן פרוטה לצדקה ואף התבטה "שבהיפות יוציא אותו מהשאול, אפילו אם עבר מה שעבר", אך תנאי התנה על כך ואמר: "רק מעתה יקבל על עצמו שלא ישוב לא יחולתו חס ושלום!!!".

משמעותו של תנאי זה הוא, שעליו לקביל על עצמוו שם קבלה אמיתית לעשות הכל שלא נכשל שוב, בין השאר זה מחייב שלא נביא עצמנו בזדון לידי נסיוון, להשתדל בכל כוחנו לעשות סיגים ולהתרחק מן הכער והדומה לו, להלחם בכל האפשר, והעיקר, לקבל על עצמוו שגם אם יעבור علينا חיללה מה שיעבור, נעשה כל מה שביכלתנו לעזוב שוב ושוב את הרע ונזעק אל ה' שיציל אותנו מלחתה לפניו חיללה.

וַיְדֹוִי דָבָרִים:

וַיְדֹוִי, הוא אחד ממצוות התורה - חלק יסודי בתהילך התשובה של adam לעבר, אם חיללה חטא והמרה את פי הבורא, ופירשו שעליו לבא אל ה' בהכנעה ובבושה, להודות באשmeto בפה מלא ולומר: "חטאתי עויתני פשעתי".

קיים מצווה זו באופן המובהר הו, לפרט בעת הוידי או את כל החטאים שהוא זוכר שנכשל בהם, להודות שעשה שלא כהוגן ולבקש שה' יסלח לו.

רבינו הקדוש גילה, שכאשר וידי זה שהוא מתודה לה' נעשה בפני הצדיק, אזי הצדיק פועל גדולות ונצורות לתיקון נפשו של החוטא ופותח לו תקוה לעתיד טהור יותר ולדרך סלולה בתיקון המידות.

התלמידים הקדושים הורו שסגולה נפלאה זו ממשיכה גם היום כאשר אומרים את הוידי ליד הציון הקדוש.

מן הרואין לציין כאן את מה שמובא בספרים הקדושים, שיש להזכיר בעת הוידי שלא להזכיר ולזכיר במחשבתו את פרט הخطأ עצמו חיללה, רק להזכיר בכלליות את שם החטא כגון "גזלתי" "דיברתי לשון הרע" וכן הלאה.

השתטחות:

השתטחות על קבר הצדיק, הינה סגולה עצומה וכח עליון נפלא המסייע לאדם לחזור בתשובה ולתקן את כל העבר, וכך שוכותב רבי נתן (לקוטי הלכות נזירין ג) "כשבא על קבר הצדיק האמתי במקום גניותו הקדושה ומעורר עצמו בתשובה אז יש כח להצדיק לבورو בכחו הגדל שגדל במייתתו יותר מבהיו ולהוציאו מקום שנפל לשם ולתקן אף על פי שלא היה אפשר לו להתanken בשום אופן".

השתטחות היא עצם ההגעה אל הארץ הקדוש לעסוק שם בתפילה וידוי תחנונים ובקשות עמוק הלב.

אם אפשר כדי מואוד להתקרב עד כדי נגיעה לצוון הק' ולרכון על המצבה הקדושה, אך אין זה מעכ卜 את התקון. בכל מקום סמוך ונראה לצוון הקדוש אפשר לפעול את כל התיקונים באותו מידה, וככמובן שבעת דוחק לא כדי להכשל לשם כך בדחיפת בני אדם ובכעסים.

ראוי לציין את מה שכתב רבי נתן בעת שהיא מסוכן להגיע אל הארץ, שם לא יוכל לגשת בערב ראש השנה לצוון, והוא יכול בדיעד לעמוד אפילו בשוק מקום שרואים בו את הארץ הקדוש ולומר ממש את העשרה מזמורים.

לימוד ותפילה על הציון:

לפעמים אולי נח יותר ללימוד או להתפלל במקום אחר, אולם יש לזכור את המעלה המיוחדת של תפילה ולימוד אצל קברו של רビינו הקדוש:

"גילה דעתך כמה פעמים בכמה מיני לשונות - אמר רבי נתן - שיבוא על קברו תמיד לומר תהילים וללמוד שם ולהרבות שם בתפילה ותחנונים יהיה לו שעשועים ותענוג גדול מזה".

לפיכך, יש לנצל כל הזדמנויות ללימוד או להתפלל ולבקש שם, זכות התענוג שגורמים לצדיק מועיל הרבה לפתיחה שערית ישועה לתיקון הנפש ולמילוי משאלות הלב לטובה.

עיקר העסק על הארץ:

על אף שרביינו ז"ל הירבה מאד לדבר במעטת השמחה והריקודים והמחאות כפ', עם כל זה בתוך הארץ הקדוש עצמו, היה עיקר עסוקם של אנשי שלומינו בדורות הקודמים, לצעוק אל ה' במרירות ובלב נשבר שיזכו לשוב בתשובה כראוי ולהתקרב אל ה', הדבר ידוע מזקני אנשי שלומינו, וככפי שמתאר זאת רבי שמואל הורביז ז"ל בספרו "ימי שמואל", וכן בשיחותיו של רבי לוי יצחק בנדר ז"ל, ועוד.

גם רבי נתן מתייחס לכך בספרו הקדוש (לקוטי הלכות כתובות קעקע ג-ה) וכך הם דבריו שם: "זהו בחינת הבכיה והמרירות שבוכין במר נפש על קברי צדיקים כדי להחזיר ולהמשיך השלום שהוא מתלבש במרירות, ועל ידי המרירות והלב נשבר זוכים אחר כך לשמחה, כמו שאמר רבנו זכרונו לברכה במקום אחר, ומחמת שדרך השלום להתלבש במרירות, על כן על פי הרוב נהוגים להתתרמרר מאד על קברי הצדיקים במרירות גדול ובלב נשבר מאד מאד. ועל ידי זה דיקא זוכה לשלום ולרנה ולשמחה".

על אף ההתרגשות העצומה על הזכיה הגדולה יש לשומר על הנהגה המתאימה במקום זה ולהקדיש את שהייתנו בארץ הקדוש בעיקר לתפילה וללימוד בשמחה פנימית מותוק כובד ראש.

זהירות בכבוד המקום:

מופלאה הייתה זהירותם של התלמידים והחסידים במשר כל הדורות בכבוד ציונו של רבינו, עמידתם הייתה בהכנעה ובפחד כפי שאכן ראוי לעמוד לפני צדיק נשגב וקדוש זה, הם לא העיזו לדבר שם אפילו סתם שיחות חולין ובודאי שלא להקל ראש בצחוק ובהתול.

זהירות בכבוד קדושת המקום גורמת לכך שההafilות שם תתקבלנה ביתר שאת והיא ממשיכה ישועות בלי גבול, וכי המבוואר בליקוטי הלכות (כבוד רבו-ג-ב) שעייר ההשפעה שצרכיך לקבל מהצדיק הוא על ידי שנזרים לנוהג בכבודו ראוי.

וכך גם חיללה להיפן, כל זלזול בכך חמור מאד. מפורטים דבריו ר' אברהם ב"ר נחמן, שבציוון הקדוש "ראינו מופתים (ישועות על טבעיים) אבל גם פסקים (עונשיים) מחמת שלא נזהרו המשטחים כראוי בקדושת הציון הקדוש"...

להימנע משיחות חולין:

דוגמא לזהירות המופלאה שנגנו שם אפילו בשיחות על עסקים קדושים ניתן למצוא בדברי רבינו נתן המספר על תלאותיו בעת שהתעסק להדפס את ספרי רבינו הקדוש ובתוך הדברים הוא כותב כך:

"והייתי בערב ראש חדש על ציונו הקדוש ואז היה שם ידידינו הרב רבי יעקב יוסף נרו יאיר שנtan סר רב על הדפוס, וחפצתי לדבר עמו הרבה מעניין הדפוס שצרכין להשתדל להעמידו, ורציתי לפרש לפניו כל לביו והנה בעת שהייתי עמו יחד על ציונו הקדוש, **שם בודאי היה בלתי אפשר לדבר עמו**" ("ימי מוחרנו"ת").

פעמים, רבינו נתן שראה בהדפסה זו חשיבות עצומה ביותר, נמנע מלשוחת על כך בתוך הציון הקדוש והוא ראה את הדברור שם כבלתי אפשרי!

יהי רצון שנזכה לפועל כל בקשوتינו לטובה ולברכה, וזכות הצדיק תעמוד לנו להיוושע בכל הישועות, לנו ולכל ישראל אמן.

| מרכז קדושים | מרכז דתארכיטקטורה: ירושלים - ס"ה |

מכון בקדש הקדשים

ו"ל על ידי מכון בקדש הקדשים

תד. 57961 ירושלים

uman.bh@gmail.com